

Jadwiga Majchrzak

1941–2006

27 lipca 2006 roku zmarła Profesor Jadwiga Majchrzak z domu Zasiadła. Odeszła w pełni sił twórczych, po wyniszczającej chorobie, służąc do końca swoich dni Uczelni, z którą była związana przez 40 lat. Była znaną i cenioną specjalistką w dziedzinie zarządzania przedsiębiorstwami i zarządzania zmianami w organizacjach.

Była zamiłowanym nauczycielem akademickim i znakomitym partnerem w dyskusjach naukowych. Niezwykle sumiennie realizowała wszystkie powierzone jej zadania. Wypromowała czterech doktorów. Szczególną wagę przywiązywała do dydaktyki, będąc przyjacielem młodzieży akademickiej.

Urodziła się 5 grudnia 1941 roku w Kaliszu jako córka Waława i Marianny z domu Kulawickiej. Szkołę podstawową ukończyła w Kaliszu w 1955 roku. Tam uczęszczała do technikum ekonomicznego, uzyskując w 1959 roku świadectwo dojrzałości. 1 lipca tego samego roku podjęła pracę w Oddziale Narodowego Banku Polskiego, początkowo jako stażystka, a później jako księgową. W 1961 roku została przyjęta na studia zaoczne w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu. Po dwóch latach przeszła na studia dzienne, zrezygnowała więc z pracy w NBP i przeniosiła się do Poznania. Studia ukończyła w lutym 1966 roku, otrzymując tytuł magistra ekonomii. Po uzyskaniu magisterium została zatrudniona jako asystent-stażysta w Katedrze Ekonomiki Przemysłu, kierowanej przez prof. Stanisława Smolińskiego. Po odbyciu stażu trwale związała się z Uczelnią, uzyskując wszystkie stopnie i tytuły naukowe do profesora zwyczajnego włącznie. W tym czasie wielokrotnie zmieniała się struktura organizacyjna Uczelni i w rezultacie tych zmian w 1991 roku powstała Katedra Systemów i Technik Zarządzania. W Katedrze tej Profesor Jadwiga Majchrzak pracowała do końca życia.

Doktoryzowała się 17 grudnia 1974 roku na podstawie rozprawy *Funkcje zjednoczeń w zarządzaniu przedsiębiorstwami przemysłowymi*, napisanej pod kierunkiem prof. Józefa Boronia. Habilitowała się 4 stycznia 1990 roku na Wydziale Zarządzania i Informatyki Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, gdyż w tym czasie nasza Uczelnia nie miała jeszcze uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego w zakresie organizacji i zarządzania. Podstawą habilitacji była książka *Czynniki przeobrażeń strukturalnych w organizacjach gospodarczych* (Wydawnic-

two AE, Poznań 1987) oraz dorobek naukowo-dydaktyczny po uzyskaniu doktoratu. Stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Systemów i Technik Zarządzania otrzymała w 1994 roku. Po opublikowaniu monografii *Przekształcenia polskich przedsiębiorstw w świetle teorii zmian organizacyjnych* (Wydawnictwo AE, Poznań 2001) wszczęto postępowanie w sprawie nadania jej tytułu profesora. Tytuł ten uzyskała w czerwcu 2002 roku. Wymieniona książka otrzymała nagrodę ministra edukacji narodowej i sportu. Po czterech latach, w czerwcu 2006 roku, Jadwiga Majchrzak została powołana na stanowisko profesora zwyczajnego we wspomnianej Katedrze.

Profesor Jadwiga Majchrzak opublikowała ponad 70 pozycji bibliograficznych. Zasadniczy trzon jej badań stanowiła problematyka organizacji i zarządzania przedsiębiorstwami. W tym zakresie prowadziła badania w kilku nurtach. Początkowo zajmowała się zagadnieniami organizacji i funkcjonowania przedsiębiorstw i ich zgrupowań. Wynikiem tych studiów i analiz była rozprawa doktorska oraz artykuły publikowane w trzech czasopismach („Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”; „Przegląd Organizacji”; „Organizacja – Metody – Technika”).

Drugim kierunkiem jej badań były zmiany i rozwój organizacyjny przedsiębiorstw. W tym zakresie rozwinęła koncepcję gry organizacyjnej w odniesieniu do procesu tworzenia i przekształcania struktur organizacyjnych. Przeprowadzając te badania, umiejętnie połączyła założenia teoretyczne z analizami empirycznymi. Okazały się one bardzo pożyteczne w okresie transformacji ustrojowej gospodarki polskiej. Zdołała określić zakres potrzebnych dalszych badań. Dzięki studiom tego nurtu Profesor Jadwiga Majchrzak zajęła poczesne miejsce wśród analityków tej problematyki w Polsce i zdobyła ich uznanie. Rezultaty jej studiów z tego zakresu odzwierciedlają przede wszystkim praca habilitacyjna i wymieniona już książka, nagrodzona przez ministra.

Jej zainteresowania dotyczyły również organizacji i racjonalizacji pracy biurowej. Efekty tych badań znalazły odbicie w wielu artykułach i referatach wygłaszanych na międzynarodowych konferencjach INTERBIURO. Ciekawiła ją także historia współczesnej myśli organizacyjnej. Z tego zakresu opublikowała monografię *Peter F. Drucker i jego wkład w rozwój nauki o zarządzaniu* (Wydawnictwo TNOiK, Poznań 1984).

Kolejnym nurtem badań Profesor Majchrzak były zagadnienia kierowania ochroną środowiska naturalnego. Uczestniczyła w rozwiązywaniu problemów węzłowych i resortowych objętych Centralnym Programem Badań Podstawowych (CPBP) oraz Resortowym Programem Badań (RPB). Zajmowała się głównie zarządzaniem parkami krajobrazowymi na przykładzie projektowanego Agroekologicznego Parku Krajobrazowego im. Dezyderego Chłapowskiego. Problematykę objętą CPBP realizowała, współpracując z PAN, a objętą RPB – współpracując z AGH w Krakowie. Jej badania z tego zakresu znalazły odbicie w pracach zbiorowych: *Problemy organizacji i zarządzania ochroną środowiska w Polsce* (red. nauk. K. Zimniewicz, PWN, Warszawa-Po-

znań 1990); *Zarządzanie parkiem krajobrazowym w warunkach zrównoważonego rozwoju* (red. nauk. K. Zimniewicz, Wydawnictwo AE, Poznań 2002); *Ekologiczne bariery wzrostu i rozwoju społeczno-gospodarczego w Polsce* (red. nauk. A. J. Kłapkowicka, Wydawnictwo AGH, Kraków 1991).

Profesor Jadwiga Majchrzak interesowała się także rozwojem regionu. Była współautorką dwóch monografii banków spółdzielczych: *Bank Spółdzielczy w Pleszewie w latach 1872–1990* (Akademos, Poznań 1991) oraz *Bank Spółdzielczy w Poniecu – sto lat działalności 1893–1993* (b.m.w., 1993).

Przywiązując dużą wagę do dydaktyki, niezwykle starannie i sumiennie przygotowywała swoje zajęcia – ćwiczenia, seminaria i wykłady. Szczególnie dbała o dostarczenie materiałów dydaktycznych. Była współautorką wielu wydań skryptów, cenionych nie tylko w środowisku poznańskim, ale i w Polsce. Była też współautorką wielokrotnie wznawianego poradnika poświęconego metodyce pisania prac magisterskich i dyplomowych oraz autorką artykułu w sprawie technik badawczych w pracach doktorskich z zakresu zarządzania. Pod jej kierunkiem prace dyplomowe i magisterskie napisało około 180 osób.

Profesor Jadwiga Majchrzak pełniła również funkcje organizacyjne w Uczelni. Przez dwie kadencje w latach 1996/1997–2001/2002 była prodziekanem ds. studiów dziennych na Wydziale Zarządzania. Była członkinią wielu komisji wydziałowych i senackich.

Za swoje osiągnięcia otrzymała nagrodę ministra i wiele nagród rektora. Została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi w 1986 roku, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski w 1999 roku, a Medalem Komisji Edukacji Narodowej w 2005 roku.

Profesor Jadwigę Majchrzak cechowała niezwykła skromność, rzetelność i pracowitość. Była człowiekiem wielkiej wrażliwości. Wyróżniała się spolegliwością. Była zawsze gotowa służyć wsparciem i dobrą radą. Była też życzliwym krytykiem. Ceniła sobie współpracę, tolerancyjna wobec poglądów odmiennych, była zawsze sobą, ufała i cieszyła się zaufaniem. Darzono ją szacunkiem i sympatią. Kochała muzykę poważną i przyrodę. Systematycznie uczęszczała na koncerty symfoniczne. Z radością pielęgnowała mały ogródek. Była pełna ciepła i pogody ducha. Taka pozostanie w pamięci tych, którzy ją znali i współpracowali z nią.

Kazimierz Zimniewicz